

การศึกษาเรื่อง “การรับรู้ด้านผลกระทบต่อการประกอบอาชีพและการปรับตัวของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่อการเปิดเขตการค้าเสรีไทย-อสเตรเลีย ศึกษากรณี : สมาชิกสหกรณ์โคนมกำแพงแสน จำกัด” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ด้านผลกระทบต่อการประกอบอาชีพและลักษณะการปรับตัวด้านการประกอบอาชีพของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมภายหลังมีการรับรู้การเปิดเขตการค้าเสรีไทย-อสเตรเลีย รวมทั้งศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการส่งเสริมการรับรู้และพัฒนาการด้านอาชีพเลี้ยงโคนมของเกษตรกร ภายนลังที่ข้อตกลงการค้าเสรีไทย-อสเตรเลียมีผลบังคับใช้ ประชากรตัวอย่างคือ เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารสหกรณ์โคนมจำนวน 15 ราย และเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมที่เป็นสมาชิกทั่วไปของสหกรณ์โคนมจำนวน 209 ราย การศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล จำนวน 224 ชุด

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีการรับรู้ด้านสถานการณ์การเปิดเขตการค้าเสรีอยู่ในระดับปานกลางและมีการรับรู้ด้านผลของการเปิดเขตการค้าเสรีอยู่ในระดับสูง ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้สถานการณ์การเปิดเขตการค้าเสรี ได้แก่ ประสบการณ์การฝึกอบรม และระดับการศึกษา ส่วนปัจจัยด้านการประกอบอาชีพที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ผลของการเปิดเขตการค้าเสรี ได้แก่ จำนวนแรงงานที่ใช้เลี้ยงโคนม พื้นที่ถือครอง และช่องทางการเปิดรับข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ ใน การปรับตัวด้านการประกอบอาชีพซึ่งปรากฏในรูปการลดต้นทุนการผลิต น้ำนมดิบ การจัดการและพัฒนาฟาร์มโคนมตรงตามมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมในกลุ่มผู้ประกอบอาชีพการเลี้ยงโคนม พบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมมีการปรับตัวโดยรวมในระดับสูง เมื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สถานการณ์การเปิดเขตการค้าเสรีไทย-อสเตรเลียกับการปรับตัวด้านการประกอบอาชีพ พบว่า การรับรู้ด้านผลของการเปิดเขตการค้าเสรีมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการลดต้นทุนการผลิตน้ำนมดิบและด้านการจัดการและพัฒนาฟาร์มให้ตรงมาตรฐาน

การปรับตัวของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมภายหลังข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย-อสเตรเลียมีผลบังคับใช้มี 2 ลักษณะคือ ยังต้องการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคนมต่อไปและต้องการการส่งเสริมและสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐเพื่อพัฒนาอาชีพให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และต้องการเลิกอาชีพการเลี้ยงโคนมแต่ปรับเปลี่ยนเป็นอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น อีกทั้งลักษณะการประกอบอาชีพคล้ายคลึงกัน แต่มีรายได้ที่มากกว่า และผลผลิตยังเป็นที่ต้องการของตลาด

แนวทางที่ผู้ศึกษาเสนอในการพัฒนาการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคนมภายหลัง
ข้อตกลงการค้าเสรีไทย-อสเตรเลีย มีผลบังคับใช้คือ หน่วยงานภาครัฐควรมีการวางแผนต่อสาธารณะ
เพื่อพัฒนาการเกษตร เพื่อให้มีข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพอย่างถูกต้องและ
เป็นจริง โดยผ่านสื่อที่สามารถเข้าถึงเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว
การจัดเตรียมบุคลากรที่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกรเพื่อให้ความรู้ ข้อแนะนำ และ
ช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว สงเสริมการปรับตัวด้านการประกอบอาชีพโดยการจัด
หลักสูตรฝึกอบรมที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงขีดจำกัดด้านเวลาในการฝึกอบรม การเดินทางมาเยี่ยง
สถานที่ฝึกอบรมและพื้นความรู้ในการประกอบอาชีพของเกษตรกร ซึ่งควรเน้นความรู้ภาคปฏิบัติ
มากกว่าภาคทฤษฎี การส่งเสริมให้มีการพัฒนาเทคโนโลยีด้านการจัดการฟาร์มเพื่อให้สามารถ
ลดต้นทุนการผลิต การสร้างตลาดรองรับนมโคลอสต์ในประเทศ และควรสนับสนุนการรวมกลุ่ม
ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมเพื่อสร้างความเข้มแข็งและสามารถต่อรองกับภาครัฐและผู้ประกอบการ
อุตสาหกรรมประปานั้นเป็นมติชน

This study on "The Acknowledgement of Occupational and Self-Adjustment Impact of Dairy Farmers on Thailand-Australia Free Trade Agreement: A Case Study of Kampaengsaan Dairy Cooperative Members" aims at exploring the level of acknowledgement on occupational impact and the characteristics of occupational adjustment of dairy cooperative members, as well as ways to promote the dairy farmers after the Agreement has been enforced. The sampling of the study consist of 15 cooperative's executive members and 209 cooperative's general members. Questionnaire is used as instrument for data collection.

The study finds that the farmers' acknowledgement of the free trade zone situation is at moderate level, while their acknowledgement on its impact is at high level. Personal factors influencing the acknowledgement of the situation are their training experiences and level of education, while occupational factors influencing the acknowledgement of the impact are number of farm labor, space of land, and channels of accessibility to occupational information. Occupational adjustment which are found in the forms of reducing production cost of raw milk, standardizing farm management, and group participating is collectively high among dairy farmers. It is found the acknowledgement of the impact is related to the adjustment in the forms of reducing the production cost of raw milk and standardizing farm management and development.

There are two characteristics of self-adjustment of farmers after the enforcement of the Free Trade Agreement. On the one hand they still want to pursue their present occupation and need the government support on occupational development, and on the other hand they want to shift from dairy farming to beef cattle farming which yields higher income and has a market demand.

The study recommends for dairy farming occupation development after the enforcement of Thailand-Australia Free Trade Agreement that government agencies should have a communication plan for agricultural development by using media that can effectively and speedily reach the farmers. Government agencies should provide

sufficient personnel to dispatch knowledge, give advice and solve the problems where needed, and to promote occupational adjustment by providing appropriate training courses taking into consideration time limitation, commuting distance and educational background of the farmers, and with more emphasis on practices than theories.

Additional recommendations are the promotion of technological development for farm management to reduce the production cost, the finding of fresh milk markets in the country, and the support for dairy farmers' group formation to create strength and bargaining power with the government and the raw milk processing manufacturers.